

Utbildningsinspektion i Hälsingbergsskolan, förskoleklass och grundskola årskurs 1–6

UTBILDNINGINSPEKTIONENS SYFTE

Skolverkets utbildningsinspektion skall bidra till kvalitetsförbättring genom att bedöma hur verksamheterna arbetar i riktning mot de nationella målen för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, barn- och ungdomsutbildning och vuxenutbildning. En väsentlig del i inspektionen är att granska kvalitetsarbetet och förmågan att utveckla den egna verksamheten.

Inspektionens inriktning

Inspektionsutredningen inriktas mot sex områden. De är särskilt väsentliga för att säkra att alla barn, elever och vuxenstuderande får den omsorg och utbildning som de har rätt till enligt nationella bestämmelser. De sex områdena, som granskas utifrån flera olika aspekter och frågeställningar, är:

Resultaten:

1. Kunskaper, utveckling och lärande

Verksamheten:

2. Arbetsmiljö och delaktighet
3. Pedagogisk verksamhet och undervisning
4. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Förutsättningarna:

5. Tillgång till utbildning och omsorg
6. Resurser

I denna rapport behandlas i första hand förhållanden som avviker positivt eller negativt från vad som förväntas i fråga om utbildningskvaliteten enligt de nationella bestämmelserna. Några aspekter behandlas dock i alla aktuella verksamheter, nämligen kunskapsbedömningen och betygssättningen, kvalitetsarbetet, rektorsfunktionen, personalens kompetens, läromedel och utrustning, likvärdiga möjligheter vid funktionsnedsättning och stödinsatser, arbetet med övergripande hälsomål i läroplanerna, bedömning av lärandet och betygssättningen. En helhetsbedömning och motiveringar till bedömningarna görs inom varje granskningsområde.

Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån läroplaner och övriga författningar. Inspektörernas sakkunskap och erfarenheter av jämförbara verksamheter är också betydelsefulla. Analyserna av den insamlade informationen syftar till att klargöra om de lokala lösningarna och systemen fungerar väl. Rapporten avslutas med en sammanfattande bedömning som utgör underlag för Skolverkets beslut, riktat till huvudmannen, angående förbättrings- och kritikområden.

Genomförandet av inspektionen i Hälsingbergsskolan

Skolverket sände den 18 november 2004 skriftlig information till kommunen om att verksamheten skulle inspekteras och om inspektionens syfte och genomförande. Inspektörsteamet med ansvar för inspektionen i Hälsingbergsskolan har bestått av undervisningsrådet Tomas Johansson och experten Agneta Gatu-Rehnberg. Besök i Hälsingbergsskolan inleddes den 9 mars 2005 och avslutades den 11 mars 2005.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna. Skolverket följer därefter upp eventuella krav på åtgärder som riktas till huvudmannen och vilka effekter i övrigt som utbildningsinspektionen leder till. Tidpunkter för uppföljningen framgår av Skolverkets beslut.

Underlag

Underlaget till denna rapport består av dels dokument från kommunen och Hälsingbergsskolan, dels den information som samlats in vid observationer, intervjuer och samtal under besöket. Rapporten grundar sig också på annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt.

I Hälsingbergsskolan genomfördes formella intervjuer med rektorn, lärare, elever, elevråd samt föräldrar. Lektioner i samtliga klasser besöktes. Under besöket fördes också informella samtal med skolans elever och personal.

Beskrivning av skolan/rektorsområdet

Hälsingbergsskolan	Antal barn/elever
Förskoleklass	16
Grundskola	191

Hälsingbergsskolan ligger i skoldistriktet Runn i ett bostadsområde som i huvudsak utgörs av villor. Området är beläget några kilometer från Falu centrum.

Utbildningen vid skolan omfattar förskoleklass samt årskurs 1–6. I skolan finns ett fritidshem. Fritidshemsverksamheten omfattas inte av denna inspektion. Hälsingbergsskolan har en förskoleklass samt en klass i vardera årskurs 1, 2, 3 och 4. Vidare finns en åldersblandad klass 2-3 och tre åldersblandade klasser 5–6. Totalt går 207 elever på Hälsingbergsskolan. Tre elever har skolskjuts. I skolans lokaler inryms även skoldaghemmet Tjappan. Skoldaghemmet är direkt underställt distriktschefen. Tjappan omfattas av inspektionen men tas inte upp i denna rapport.

Skolans elever och pedagogiska personal arbetar i arbetslag. Arbetslagen är uppdelade på förskoleklass och årskurs 1, årskurs 2 och 2–3, årskurs 3 och 4, årskurs 5–6 samt ett arbetslag med specialpedagoger och talpedagog.

Hälsingbergsskolan byggdes i början av 70-talet i samband med att flera statliga verk (Domänverket, Vägverket m.fl.) utlokaliserades till Falun/Borlänge. 1978

gjordes en större tillbyggnad och skolan fick då slöjdsalar, en stor idrottshall och ytterligare några klassrum. Större renoveringar genomfördes 1996-1997. Lokalerna byggdes om för att anpassas till fritidshem och förskoleklass, köket renoverades, rektorsexpedition, sköterskemottagning samt två rum för specialundervisning tillkom. Skolan består nu av fyra avdelningar med egen ingång och egna kapprum. Lokalerna är anpassade efter 2 -3 grupper med elever i varje avdelning.

Bedömning

1. Kunskaper, utveckling och lärande

Kunskaper relaterade till kursplanernas mål

I Hälsingbergsskolan har 87 procent av eleverna i årskurs 5 uppnått målen på nationella proven i ämnena svenska och engelska. I matematik är det något färre, 84 procent, som uppnått målen. Sammantaget var det 74 procent av eleverna som uppnådde målen i samtliga tre ämnen, svenska, matematik och engelska, våren 2004. Skolan har analyserat resultaten och därefter gett särskilt stöd till de elever som inte uppnådde målen. Inspektörerna bedömer att skolans kunskapsresultat i matematik, svenska och engelska är godtagbara.

En samlad bild över skolans kunskapsresultat i övriga ämnen saknas dock. Kunskaperna om dessa resultat är en vetskap som upprätthålls av de enskilda lärarna och presenteras för elever och föräldrar vid utvecklingssamtal (se vidare avsnitt 3). Konsekvensen av detta blir att rektorn inte kan se om elevernas måluppfyllelse i något eller några ämnen är låg, vilket kan medföra att adekvata åtgärder inte sätts in. Avsaknaden av en samlad bild av måluppfyllelsen i flertalet ämnen medför att inspektörerna inte kan bedöma denna. Inspektörerna bedömer därför att skolan bör utveckla rutiner för att analysera och följa upp elevernas resultat i samtliga kursplanämnen. Inspektörerna vill i detta sammanhang påpeka vikten av att skolan även belyser strävansmålen.

Lokala bearbetningar av de nationella kursplanerna finns, men någon organiserad uppföljning av måluppfyllelsen görs dock inte. Intervjuerna och samtalen med eleverna visar att elevernas kunskap om målen i de olika ämnena varierar (se vidare avsnitt 3).

Utveckling och lärande relaterat till läroplanens mål kring kunskaper

Vid intervjuer och samtal med eleverna framkom att eleverna är engagerade i skolarbetet. Eleverna har möjlighet att arbeta både självständigt och tillsammans med andra. De får lära sig med hjälp av laborativt material, drama, skapande arbete, dator och läroböcker och de arbetar periodvis i ämnesövergripande teman.

Utbildningen skall enligt läroplanen ge kunskaper i vid mening och utrymme för olika kunskapsformer såsom fakta, förståelse, färdighet och förtrogenhet. Skolan skall sträva efter att varje elev tillägnar sig kunskaper inom utbildningens ämnesområden och kurser, men även utvecklar en tillit till sin egen förmåga och en nyfikenhet och lust att lära.

Inspektörerna bedömer att arbetet i Hälsingbergsskolan i dessa avseenden står i överensstämmelse med läroplanens intentioner, men att uppföljningen av elevernas resultat kan utvecklas så att det omfattar flera av läroplanens mål.

Personalen uppger att eleverna har förmåga att arbeta såväl självständigt som tillsammans med andra. Arbetet organiseras så att det finns möjligheter för eleverna att arbeta i egen takt. Skolan saknar dock former för att följa elevernas utveckling i fråga om läroplanens mål kring kunskaper, exempelvis när det gäller deras förmåga att arbeta utforskande, att självständigt formulera synpunkter, att inta ett kritiskt förhållningssätt, att lyssna, diskutera och argumentera mm. Inspektörerna bedömer därför att skolan bör skapa former för att följa elevernas utveckling vad gäller resultatet av arbetet med läroplanens mål kring kunskaper.

Utveckling och lärande relaterat till läroplanens mål kring normer och värden

I Hälsingbergsskolan finns flera grupper för elevmedverkan, en Hjärtegrupp, en Rörelsegrupp, Skol-IF och Miljöråd. De elever som ingår i dessa grupper deltar i planering och genomförande av skolans olika aktivitetsdagar och temaveckor. Det övergripande syftet med dessa gemensamma aktiviteter är att skapa trivsel och en trygg miljö för eleverna. En grupp elever och en lärare ingår i redaktionen för skoltidningen, Hälsingbergaren. Förutom vuxna som rastvakter finns också elever från årskurs 6 bland de yngre eleverna som kamratstödjare. Vid intervjuer och samtal med elever framkommer att eleverna trivs i skolan och känner sig trygga där. Föräldrarna beskriver skolan som lugn och trivsam. Inspektörerna kunde vid besöket konstatera att eleverna var öppna och lätta att få kontakt med.

Att bedöma skolans resultat när det gäller uppdraget att fostra demokratiska medborgare är svårt. Inspektörerna kan konstatera att skolan lägger tonvikten på att lära eleverna att arbeta under demokratiska former genom elevmedverkan i olika ansvarsgrupper. Inspektörerna bedömer att skolan bör skapa former för att också kunna följa upp elevernas utveckling vad gäller resultatet av arbetet med normer och värden.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att resultatet av arbetet med kunskaper, utveckling och lärande i huvudsak är av god kvalitet men att det också finns områden som behöver förbättras. Inspektörerna bedömer att skolan bör utveckla rutinerna för att analysera och följa upp elevernas resultat i förhållande till såväl kursplanemål som läroplansmål. Inspektörerna vill i detta sammanhang påpeka vikten av att skolan även belyser strävansmålen.

2. Arbetsmiljö och delaktighet

Samverkan och delaktighet

I Hälsingbergsskolan har eleverna möjlighet till inflytande över verksamheten via klassråd och elevråd. Elevrådsrepresentanterna utses genom lottning. Rektorn deltar i alla möten. Elevrådets styrelse upplever själva att de har möjlighet att påverka. Bland de frågor som elevrådet behandlat kan nämnas inköp av lekredskap, värdegrundsfrågor, frågor som rör skolmiljön och trivselfrågor. Skolans trivselregler har utformats av klassråd och elevråd tillsammans. Skolan har elevskyddsombud.

I Hälsingbergsskolan finns flera grupper för elevmedverkan (se avsnitt 1). Eleverna som ingår i dessa grupper deltar i planering och genomförande av skolans olika aktivitetsdagar och temaveckor.

Eleverna får ibland vara med och påverka arbetssätt och innehåll och då framförallt när det gäller för skolans gemensamma aktiviteter. Generellt är dock utrymmet för elevinflytande över undervisningen relativt begränsat. Enligt författningarna skall eleverna ha ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och på undervisningens innehåll. Inspektörerna bedömer att elevernas påverkansmöjligheter på den egna undervisningen bör utvecklas och förbättras.

Skolans former för samarbete med elevernas vårdnadshavare består i ett till två föräldramöten per läsår då föräldrarna informeras om utbildningens utformning och om olika aktiviteter på skolan. Rektorn inbjuder alla föräldrar två gånger per termin till ett samrådsmöte där övergripande frågor för skolan behandlas. Föräldrarna är aktiva i olika grupper vid planering och genomförande av Höstfesten. Höstfesten är en trevlig upptakt till det nya läsåret, traditionen är lika gammal som skolan själv. Flera föräldrar är också engagerade som ledare i Skol-IF, skolans egen idrottsförening.

Läroplanen slår fast att skolverksamheten skall utvecklas i samverkan med elevernas vårdnadshavare. Skolans uppdrag är att tillsammans med elevernas vårdnadshavare säkerställa att eleverna får goda förutsättningar för utveckling och lärande. Inspektörerna bedömer att skolans arbete avseende samverkan med vårdnadshavarna är av god kvalitet.

Värdegrundsarbetet

I Hälsingbergsskolan prioriteras värdegrundsarbetet. Syftet är att skapa en trygg miljö för eleverna. Varje läsår genomförs ett antal aktivitetsdagar och temadagar med syfte att öka gemenskapen och ha roligt tillsammans i en lärande situation. Eleverna blandas i trygghetsgrupper med elever från förskoleklass-årskurs 6 där de äldre eleverna har ett särskilt ansvar för de yngre. Samma trygghetsgrupper, med undantag för smärre förändringar, behålls under hela den tid som eleverna går i Hälsingbergsskolan. Flera år i rad har skolan genomfört en temavecka om vänskap då Hjärtegruppen, en grupp elever från årskurs 4–6, deltagit i planeringen och vid genomförandet. Hjärtegruppen har till uppgift att arbeta för ökad trivsel i skolan. Gruppen genomför också återkommande trivselenkäter i klasserna. Utöver vuxna som rastvakter finns också elever från årskurs 6 bland de yngre eleverna som kamratstödjare. Skol-IF, miljörådet, elevrådet och redaktionen för skoltidningen Hälsingbergaren är andra arbetsgrupper med mål att öka elevinflytandet och jämställdhet mellan pojkar och flickor.

Hälsingbergsskolan har en handlingsplan mot kränkande behandling. Planen omfattar ett vuxen-elevperspektiv. Skolan har ett antimobbningsteam som arbetar med de fall av mobbning eller mobbningstendenser som finns på skolan. Teamet arbetar även förebyggande med olika grupper av elever och med enskilda elever.

Enligt föräldrarna känner sig barnen trygga i skolan, det är lugnt och sällan något bråk. Skolan har många aktiviteter som blivit traditioner och som enligt föräldrarna bidragit till att skapa en "otrolig sammanhållning". Vid intervjuer och samtal med elever framkommer att eleverna trivs i skolan, de anser att

stämningen är god och de säger liksom föräldrarna att det är lugnt i skolan. Inspektörerna bedömer att skolans arbete mot kränkande behandling håller god kvalitet.

I läroplanen framhålls att eleverna skall utveckla förståelse och respekt för alla människors lika värde. Skolan skall sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet. Eleverna skall också utveckla sin förmåga att göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden. Inspektörerna bedömer att skolans arbete i detta avseende stämmer väl överens med föreskrifterna i läroplanen.

Skolhälsovård

Skolsköterskan finns på skolan en dag per vecka och det finns möjlighet att vid behov konsultera skolläkare och skolpsykolog. För elever med specifika svårigheter finns också möjlighet att med vårdnadshavares godkännande remittera till Habiliteringens NP-team (landstinget). NP-teamet kan också ge handledning till arbetslagen.

Skolan bedriver ett aktivt hälsoarbete där alla elever erbjuds minst 30 minuters fysisk aktivitet per dag. Syftet är att eleverna skall utveckla den goda vanan och en positiv attityd till att röra sig varje dag för att främja lärande och hälsa. Verksamheten på fritidshemmet erbjuder eleverna dagliga uteaktiviteter. Vid elevintervjuerna framkommer att rörelsepassen uppskattas, inte minst av de äldre eleverna som upplever dessa aktiviteter som sköna och roliga inslag i skolarbetet.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att skolans arbete inom området arbetsmiljö och delaktighet är av god kvalitet, skolan bör dock utveckla och förbättra elevernas inflytande över undervisningen sitt eget lärande.

Skolan har ett gott värdegrundsarbete väl förankrat i verksamheten. Skolan har också en god förmåga att tillvarata elevernas vilja att vara med och påverka verksamheten genom de olika samverkansorganen och skolan arbetar på ett förtjänstfullt sätt med dagliga fysiska aktiviteter för eleverna.

3. Pedagogisk verksamhet och undervisning

Lokala mål och innehåll

I Hälsingbergsskolans arbetslag planeras, genomförs och utvärderas den dagliga verksamheten. Skolans lärare och skollädares arbete är tydliga med att man arbetar efter de nationella styrdokumenterna.

Hälsingbergsskolan har en lokal arbetsplan/kvalitetsredovisning som är utarbetad av rektorn och personal. Arbetsplanen/kvalitetsredovisningen bygger på läroplanens målområden och beskriver verksamhetens inriktning inom dessa områden, den innehåller också en beskrivning av skolans organisation. Arbetsplanen/kvalitetsredovisningen används för planering, genomförande, uppföljning och utvärdering av verksamheten.

Lokala bearbetningar av de nationella kursplanerna finns, men någon organiserad uppföljning av måluppfyllelsen görs dock inte.

Organisering av undervisningen och tidsanvändning

Läsåret 2003/04 genomfördes en större organisationsförändring med syfte att skapa en undervisningssituation/arbetsmiljö av god kvalitet för både elever och lärare. I samtliga elevgrupper blev elevantalet efter omorganisationen ca 20 elever mot tidigare 30-34. I den nya organisationen är eleverna åldersmässigt integrerade i några av klasserna (nuvarande årskurs 2-3 och 5-6) vilket har varit en ny erfarenhet och utmaning för såväl elever som lärare. Innan den nya organisationen genomfördes informerades föräldrar och elever om förslaget och därefter fördes diskussioner på klassråd, föräldramöten och skolsamråd. Organisationen utvärderades våren 2004 via en enkät till eleverna och en till föräldrarna. Av svaren framgick att de flesta föräldrar har ett mycket stort förtroende för den nya organisationen, att det egna barnet/barnen trivs i skolan och att de som föräldrar har insikt i skolarbetet.

Inspektörerna finner att organisationen av undervisningen är flexibel och fungerar väl för elevernas bästa. Organisationen bygger på verksamhetens behov, förskoleklassen och de olika klasserna samarbetar både inom de olika arbetslagen och gemensamt över hela skolan vid planering och genomförande av teman och andra gemensamma aktiviteter. Organisationen utvärderas fortlöpande och arbetslagsindelningen förändras kontinuerligt.

Lärarnas olika kompetenser utnyttjas genom att till exempel lärare som har behörighet att undervisa i engelska gör det i flera av klasserna.

Arbetssätten

Utgångspunkt för skolans val av arbetssätt är verksamheten och elevernas behov. Arbetet planeras utifrån kursplaner och arbetsplan men hänsyn tas också till elevernas möjligheter att utveckla de kunskapskvaliteter som anges i läroplanen. Eleverna ges tillfälle att arbeta självständigt, i par eller i större grupper. Skolans lokaler utnyttjas flexibelt, det finns en dator i varje klassrum men det finns också datorer i biblioteket som kan utnyttjas av eleverna. Skolans val av arbetssätt bygger på tankar kring normer och värden samt målen i styrdokumentet. I olika temaarbeten ges eleverna tillfälle att lära sig med hjälp av samtal, litteratur, drama, konst och teater. Vid de gemensamma aktivitetsdagarna och temaveckorna samarbetar eleverna i åldersblandade grupper där de äldre eleverna har ett särskilt ansvar för de yngre.

Individanpassning, individuell studieplanering och stöd

Hälsingbergsskolan har en speciallärare och en specialpedagog. Dessa lärare ansvarar bland annat för att genomföra och utvärdera resultatet av de prov som används i Falu kommun i årskurs 1 och i årskurs 4 för att identifiera elever med läs- och skrivsvårigheter. Lärarna ansvarar även för att de elever som befinner sig i behov av särskilt stöd får individuellt anpassat stöd.

Elever som inte får godkänt resultat på de nationella proven i årskurs 5 får hjälp och stöd för att kunna uppnå målen. Vid de regelbundet återkommande klasskonferenserna diskuteras vilka elever som är i behov av särskilt stöd och vilka åtgärder som skall sättas in för att hjälpa dessa elever.

Speciallärare och specialpedagog ger stöd i form av handledning till respektive klasslärare och i form av stöd till elev inom klassens ram. Elever kan också få

enskilt stöd eller stöd i liten grupp hos specialläraren eller specialpedagogen. Allt stöd sker i samverkan med elevernas föräldrar och alla elever i behov av särskilt stöd utreds och analyseras. Alla elever som får särskilt stöd har dock inte ett åtgärdsprogram.

Enligt författningarna skall elever som har svårigheter i skolarbetet ges särskilt stöd. Vidare föreskriver författningarna att skolan i samråd med elever och föräldrar skall upprätta skriftliga åtgärdsprogram för elever i behov av särskilt stöd. Inspektörerna bedömer att arbetet med särskilt stöd är gott på Hälsingbergsskolan men att skolan i samråd med elever och föräldrar skall upprätta åtgärdsprogram för alla elever i behov av särskilt stöd.

Hälsingbergsskolan har ett elevvårdsteam som består av rektor, skolsköterska, speciallärare och specialpedagog. Gruppen träffas en gång per månad för att diskutera aktuella frågor och följa upp pågående åtgärder för elever i behov av särskilt stöd. Rektorn och skolsköterskan träffas varje vecka och stämmer av aktuella elevvårdsärenden samt diskuterar eventuella åtgärder. Då behov föreligger sammankallas till ett elevvårdsmöte. På mötet diskuteras elever i behov av särskilt stöd och man beslutar om åtgärder. Rektorn, eller den rektor utser, kallar vid behov till elevvårdskonferens. I elevvårdskonferensen deltar vårdnadshavare, företrädare för elevvården, rektorn och klasslärare. Skolan har även tillgång till talpedagog.

Utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning

Hälsingbergsskolan arbetar på flera sätt för att utvärdera elevernas lärande. Förutom de nationella proven i årskurs 5 genomför skolan också diagnostiska prov och andra kunskapsprov samt för samtal med eleverna om det dagliga arbetet. I några av klasserna skriver eleverna veckans mål i en skoldagbok eller loggbok.

Rektorn uppger att det är den enskilde läraren som följer elevernas kunskapsutveckling i vardagen. Om och hur utvecklingen dokumenteras avgörs också av läraren. Något enhetligt system finns inte utan det är upp till varje lärare att bestämma hur elevernas kunskapsutveckling följs och dokumenteras. Inspektörernas bedömning i detta avseende återfinns i avsnitt 1.

Vägledning och utvecklingssamtal

Skolan har ett utvecklingssamtal med förälder och elev varje termin. Vid utvecklingssamtalet får elever och föräldrar information om elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling och tillsammans kommer man överens om nya mål för eleven.

Intervjuerna och samtalen med eleverna visar att elevernas kunskap om målen i de olika ämnena varierar. Föräldrarna uppger att de inte har vetskap om skolans kunskapsmål i alla skolämnen och de efterlyser en tydligare presentation av målen. I nuläget känner sig föräldrarna osäkra på vad barnen skall kunna och de vet inte om barnen får tillräckliga kunskaper för att klara de krav som ställs i årskurs 7. Inspektörerna bedömer att skolan bör utveckla och förbättra arbetet med att informera föräldrar och elever om målen för utbildningen och om elevernas kunskapsutveckling i de olika skolämnena.

Samverkan och öppenhet

Hälsingbergsskolan har ett kontaktnät med det omgivande samhället. Brandförsvaret besöker förskoleklassen och årskurs 5. Åklagare har besökt årskurs 5–6 och bland annat berättat om vad som händer ungdomar som åtalas/döms för skadegörelse. Röda korsets har haft ABC (förstahjälpen-kurs) för elever i årskurs 6. Förskoleklassen och årskurs 3 har deltagit i civilförsvarsförbundets "Hitta Vilsekurser" och kurser om säkerhet i hemmet.

Eleverna i årskurs 5 gör studiebesök på föräldrars (eller annan närståendes) arbetsplats en dag under vårterminen. Det förekommer också att föräldrar kommer till skolan och berättar för eleverna om sina arbeten. I skolan finns familjer som kommer från Idre sameby och skolan har vid flera tillfällen haft Samedagar anordnade av representanter från samebyn. Innevarande läsår deltog elever från årskurs 1, 3 och 5–6. Eleverna fick prova på att kasta lasso, tälja med kniv och baka bröd över öppen eld, därtill fick eleverna lyssna till samiska berättelser.

Skolans "journalister" i Hälsingbergaren är ofta ute och träffar andra när de gör sina reportage, som exempel kan nämnas: landshövdingens uppdrag, mode (besök i affärer), arbetsplatser och yrken samt systrarna Kallur och deras idrottande.

Hälsingbergsskolan är medlemmar i Föreningen Norden och har kontakter med skolor i andra nordiska länder. Skolan tar periodvis emot utbytesstudenter som studerar på Högskolan Dalarna. Elever i årskurs 5–6 har denna vår engagerat sig för överlevande skolbarn på en ort i Thailand. Detta har gjorts med hjälp av en förälder som är från Thailand.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att skolans pedagogiska verksamhet generellt är av god kvalitet. Skolan skall dock i samråd med elever och föräldrar upprätta åtgärdsprogram för alla elever i behov av särskilt stöd. Skolan bör vidare utveckla och förbättra arbetet med att informera föräldrar och elever om målen för utbildningen och om elevernas kunskapsutveckling i de olika skolämnena.

4. Styrning, ledning och kvalitetsarbete**Ansvarsfördelning, beslutsordning och kommunikation**

Det övergripande ansvaret för skolans pedagogiska ledning, verksamhetens utveckling, ekonomi, kompetensutvecklingsinsatser, löpande planeringsarbete, schemaläggning, elevvårdsarbete och personalansvar ligger på rektorn. Till grund för rektorns styrning av skolverksamheten ligger de nationella styrdokument, Falu kommuns skolplan och skolans lokala arbetsplan/kvalitetsredovisning. Rektorn försöker i sin ledning att vara tydlig mot personalen och samtidigt ta tillvara den kunskap och erfarenhet som lärarna besitter. Rektorn har ett bra och tydligt samarbete med sina kollegor och med distriktschefen.

Rektors pedagogiska ledning, kvalitetssäkring och förbättringsarbete

Vad gäller rektorns förtroenhet bedömer inspektörerna att rektorn är förtrogen med den dagliga verksamheten på skolan. Vid inspektionen har även framkommit att det för både föräldrar och elever är det tydligt vem som är rektor.

På skolans hemsida finns rektorns mål formulerade. Rektorn betonar vikten av att ge eleverna gott självförtroende och bra verktyg för lärande. Varje barn skall mötas på sin nivå. Skolan skall tillsammans med föräldrarna stödja eleverna i deras utveckling och i deras strävan att nå kunskapsmålen. Eleverna på Hälsingbergsskolan skall få en allsidig och varierad utbildning så att de får möjlighet att utvecklas på flera områden. Rektorn betonar vikten av en god arbetsmiljö. Klimatet på skolan skall präglas av öppenhet, tillit, trivsel och glädje. Alla föräldrar skall känna sig välkomna till skolan och delaktiga i sitt barns vardag, utveckling och lärande.

Personalen på skolan efterlyser dock en tydligare pedagogisk ledning, eftersom de pedagogiska diskussionerna främst förs inom arbetslagen, lärare emellan. De uppger att rektorn sällan deltar i de pedagogiska diskussioner som förs. Inspektörerna bedömer att rektorn bör utveckla det pedagogiska ledarskapet och i större omfattning initiera och delta i diskussioner om hur det pedagogiska arbetet skall utvecklas på skolan i framtiden.

Kvalitetsarbetet i Hälsingbergsskolan innefattar bland annat fortlöpande uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsutveckling i svenska, engelska och matematik, kontinuerliga föräldraträffar med information och förbättringsarbete som utgångspunkt, samt diskussioner i personalgruppen om utvecklingsarbete och arbetslagsorganisation. Hälsingbergsskolan har en kombinerad lokal arbetsplan/kvalitetsredovisning som är utarbetad av rektorn och personal. Arbetsplanen/kvalitetsredovisningen bygger på läroplanens målområden och beskriver verksamhetens inriktning inom dessa områden, den innehåller också en beskrivning av skolans organisation och en föräldraenkät med en utvärdering av den senaste stora organisationsförändringen. Arbetsplanen/kvalitetsredovisningen beskriver skolans arbete inom respektive målområde, lokalt prioriterade mål, bedömning av måluppfyllelsen och åtgärder för utveckling. Inspektörerna bedömer att skolans kvalitetsarbete och kvalitetsredovisning är av god kvalitet.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att skolans kvalitetsarbete och kvalitetsredovisning är av god kvalitet. Vidare bör rektorn utveckla sitt pedagogiska ledarskap.

5. Tillgång till utbildning och omsorg

Hälsingbergsskolan har god kontroll över att eleverna får den undervisningstid de enligt författningarna har rätt till. Skolstyrelsen för ett centralt kalendarium där elevernas skoldagar bokförs. Rektorn kontrollerar förutom detta alla elevers scheman.

Eleverna erbjuds att i årskurs 6 att pröva på olika moderna språk under sammanlagt femton veckor för att lättare kunna välja vilket språk de vill läsa när de börjar årskurs 7. När provperioden är slut läser samtliga elever svenska och engelska under de resterande 20 veckorna av årskurs 6. De språk som elever kan välja mellan när de börjar årskurs 7 är franska, spanska och tyska. Inspektö-

rerna vill i detta sammanhang påpeka att sättet att organisera språkvalet kan leda till svårigheter att nå målen för elever som efter årskurs 6 går vidare till skolor utanför skoldistriktet, i vilka eleverna läser moderna språk under hela årskurs 6.

I Hälsingbergsskolan är åtta elever berättigade till och ges undervisning i modersmål. Ett fåtal elever har undervisning i svenska som andraspråk.

Elevers val organiseras på arbetslagsnivå. I årskurs 2–3 har eleverna fått önska vad de vill göra på elevers val. Utifrån dessa önskemål erbjuder lärarna ett antal aktiviteter som eleverna gruppvis får turas om att prova på. I klasserna 4–6 ligger elevers val samlat under en skolvecka per termin. Inspektörerna bedömer att skolans sätt att organisera elevers val är acceptabelt.

Runns skoldistrikt har en gemensam timplan. Enligt denna timplan skall eleverna ha hem- och konsumentkunskap 20 undervisningstimmar i årskurs 5. Klassläraren ansvarar för undervisningen. Lärarna uppger att hem- och konsumentkunskap integreras i undervisningen i andra ämnen, men att det saknas en strategi för att säkerställa att eleverna får de kunskaper de behöver för att nå målen. Det görs inte heller någon samlad utvärdering av om eleverna når samtliga mål i ämnet eller inte. Inspektörerna bedömer därför att skolan bör upprätta rutiner i syfte att säkerställa att eleverna erbjuds förutsättningar att nå samtliga mål i hem- och konsumentkunskap och att rutiner bör upprättas för att följa upp elevernas resultat i ämnet.

Information om utbildning

Skolans information till hemmen sker genom veckobrev, föräldramöten och utvecklingssamtal. Det finns också möjlighet att få information via skolans hemsida. Rektorn inbjuder samtliga föräldrar till skolsamråd två gånger per termin.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att tillgång till utbildning och omsorg är god. Skolan bör dock upprätta en strategi för hur undervisningen i hem- och konsumentkunskap skall organiseras i syfte att säkerställa att eleverna ges förutsättningar att uppnå målen i ämnet.

6. Resurser

Vid inspektionen framkommer från såväl elever som föräldrar att de generellt sett är nöjda med skolans lärare och övrig personal.

Hälsingbergsskolan har lärare med lärarexamen på nästan alla tjänster.

Kompetensutvecklingen utgår från såväl skolans behov som individuella behov hos personalen. Som exempel på områden för kompetensutveckling kan nämnas läs- och skrivutveckling där flera lärare deltagit i skoldistriktets projekt Pilen. Pilen är ett läromedel som syftar till att utveckla elevernas språk. All personal har fått kompetensutveckling kring frågor som rör kränkande behandling

och lärares yrkesetik. Antimobbningsteamet får kontinuerlig kompetensutveckling.

Skolans material, läromedel, datorer och annan teknisk utrustning är anpassade för en tidsenlig utbildning och fungerar väl. Skolan har ett bibliotek som även är utrustat med datorer som eleverna kan använda.

Skolans lokaler är ändamålsenliga och trivsamma. Samtliga lokaler är välhållna och fria från klotter. Skolan är byggd i ett plan och skolans lokaler är anpassade för att ta emot elever med funktionshinder.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att skolans tillgång till personella och materiella resurser är god.

Sammanfattande bedömning

Inspektörerna bedömer att verksamheten i Hälsingbergsskolan övergripande är av godtagbar kvalitet. Skolan har ett gott värdegrundsarbete väl förankrat i verksamheten. Skolan har också en god förmåga att tillvarata elevernas vilja att vara med och påverka verksamheten och skolan arbetar på ett förtjänstfullt sätt med dagliga fysiska aktiviteter för eleverna. Personalen har i huvudsak erforderlig utbildning för den undervisning de bedriver och elever och föräldrar är nöjda med deras insatser.

Det finns dock behov av insatser inom följande områden.

- Skolan bör utveckla rutinerna för att följa upp elevernas resultat i förhållande till kursplanemål och läroplanmål.
- Skolan bör utveckla och förbättra elevernas inflytande över undervisningen och sitt eget lärande.
- Skolan bör utveckla och förbättra arbetet med att informera föräldrar och elever om målen för utbildningen och om elevernas kunskapsutveckling i de olika skolämnena.
- Rektorn bör utveckla sitt pedagogiska ledarskap.
- Skolan bör se över hur undervisningen i hem- och konsumentkunskap organiseras.

Det finns också sådana brister i verksamheten att författningarnas krav inte uppfylls. Bristerna inom nedan angivna områden skall snarast åtgärdas.

- Åtgärdsprogram upprättas inte för elever i behov av särskilt stöd in de ämnen där det behövs (5 kap. 1 § grundskoleförordningen).

Datum	Ort
2005-12-16	Stockholm

Tomas Johansson
Agneta Gatu-Rehnberg